

Як розвивати критичне мислення в учнів?

АФФОРИЗМ

Критичне мислення - це складний процес, що починається з ознайомлення з інформацією, а закінчується прийняттям рішення

Шарко В.Д.

Форма вираження риторичної практики: виступ наукової конференції

Цільова аудиторія:

ПРАЦІВНИКИ ОСВІТИ (ВЧИТЕЛІ, АДМІНІСТРАЦІЯ ШКОЛИ)

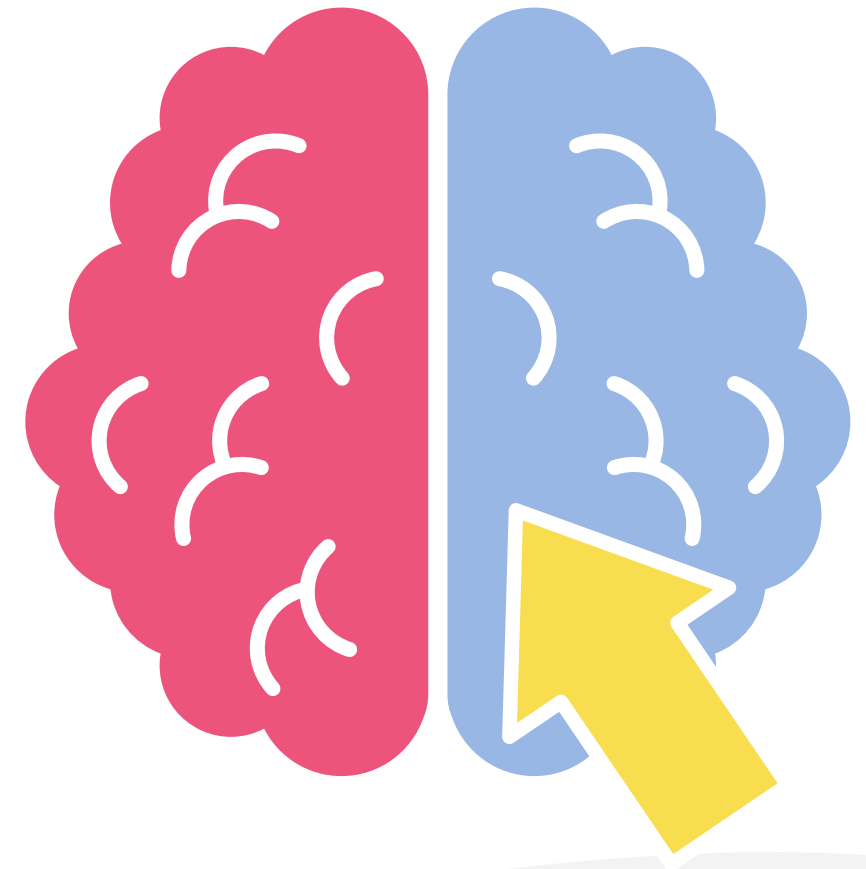
ШКОЛЯРІ

БАТЬКИ

МАЙБУТНІ ВЧИТЕЛІ

Види навчальних матеріалів:

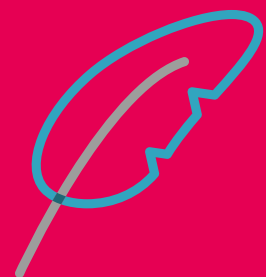

**ВИКОРИСТАННЯ
МУЛЬТИМЕДІЇ**

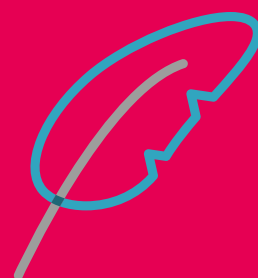

**ДРУКОВАНІ
МАТЕРІАЛИ**

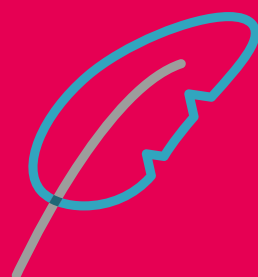
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Опанування стратегії та процедури критичного мислення, що дасть змогу підвищити вашу особистісну ефективність та успішність ухвалених рішень.

Ознайомлення з теорією та методикою навчання критичного мислення посилить вашу методологічну підготовку й сприятиме успішності вашої викладацької діяльності.

Ви зможете цілеспрямовано моделювати емоції під час освітнього процесу, розробити власні методики навчання, засновані на теорії розвитку критичного мислення.

Очікувані результати:

- ВСТАНОВЛЮВАТИ СУТТЄВІ ОЗНАКИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.
- ВИЗНАЧАТИ СФЕРИ, ДЕ КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ СТАНЕ В ПРИГОДІ.
- ЗАСТОСОВУВАТИ СТРАТЕГІЇ ТА ПРОЦЕДУРИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЗАДАЧ ТА САМОВДОСКОНАЛЕННЯ.
- ВІДРІЗНЯТИ НАВЧАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ВІД ЙОГО ІМІТАЦІЇ.
- РОЗПІЗНАВАТИ ВЛАСТИВОСТІ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ОСОБИСТОСТІ ІЗ ПРАГНЕННЯМ ДО КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

... Фрагменти риторичної практики

Критичне мислення та освітній процес, побудований на його засадах, за останні 10 років стали основою освітніх реформ у провідних країнах Європи. Всесвітній економічний форум у Давосі регулярно складає перелік актуальних навичок, необхідних для успішної кар'єри. За останні роки критичне мислення піднялося в рейтингу цих навичок з 4 місця (навички для 2015 року) до 2 місця (навички, які будуть важливими в 2020 році). Уміння критично мислити забезпечує науково-технічний і суспільний прогрес та є запорукою демократії, а освіта відіграє в його розвитку першорядну роль. Критичне мислення забезпечує самостійні та відповідальні дії, а також характеризується самовдосконаленням.

Взаємодія з аудиторією

Навіщо потрібне критичне мислення вчителям та учням?

Що потрібно для успішної діяльності: IQ, емоційний інтелект, мислення, розум, довіра?

Наші цінності та емоційний інтелект або від чого залежить кінцевий пункт подорожі та задоволення у процесі?

Критичне мислення – складне й багаторівневе явище. Мислити критично означає вільно використовувати розумові стратегії та операції високого рівня для формулювання обґрунтованих висновків і оцінок, прийняття рішень.

З ПЕДАГОГІЧНОЇ ТОЧКИ ЗОРУ КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ – ЦЕ КОМПЛЕКС МИСЛЕННЄВИХ ОПЕРАЦІЙ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ЗДАТНІСТЮ ЛЮДИНИ:

- аналізувати, порівнювати, синтезувати, оцінювати інформацію з будь-яких джерел;
- бачити проблеми, ставити запитання;
- висувати гіпотези та оцінювати альтернативи;
- робити свідомий вибір, приймати рішення та обґрунтовувати його.

Як організувати структуру уроку?

**ВИКЛИК, АБО
ВСТУПНА ЧАСТИНА
УРОКУ**

**ОСМИСЛЕННЯ, АБО
ОСНОВНА ЧАСТИНА
УРОКУ**

**РЕФЛЕКСІЯ, АБО
ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ**

- 1) освіжити наявні знання, уявлення, уміння, пов'язані з темою уроку;
- 2) провести "інвентаризацію" цих знань і уявлень, виявити прогалини;
- 3) зосередити увагу на новій темі;
- 4) створити контекст для сприйняття нових ідей;
- 5) сформуванати позитивне ставлення, зацікавленість у процесі навчання.

Приклади завдань для уроку з розвитку критичного мислення

ЗАВДАННЯ 1.

Тема уроку з предмету “Я у світі” у 4-му класі – “Як зберігати природні багатства разом”. Учитель пропонує учням пригадати, які вони знають природні багатства і складає разом з учнями на дошці кластер.

ЗАВДАННЯ 2.

Під час уроку математики в 6-му класі вивчають тему “Зведення подібних доданків”. Учні мають назвати, яких вмінь вони вже набули для роботи з математичними виразами, і заповнити разом з учителем першу і другу колонки таблиці “Знаємо – Хочемо дізнатись – Дізнались”.

ЗАВДАННЯ 3.

Під час вивчення фрагмента твору “Пригоди Тома Сойєра” на уроці з літературного читання в 4-му класі можна використати такі методи:

- а) читання в парах (запитання в парах) – для роботи з біографічними відомостями про Марка Твена;
- б) передбачення з опорними словами – під час читання уривку з твору “Чудовий маляр”.

Виклик, або вступ

- ✓ Кластер
- ✓ Асоціативний куш
- ✓ Дерево передбачень
- ✓ Таблиця «Знаємо — Хочемо дізнатись — Дізнались»
- ✓ Мозковий штурм
- ✓ Робота в парах
- ✓ Кошик ідей
- ✓ Правильні і неправильні судження
- ✓ Мультиголосування
- ✓ Передбачення на основі опорних слів
- ✓ Діаграма Венна

Осмислення, або основна частина уроку

- ✓ Карта поняття
- ✓ Читаємо в парах / Запитуємо (узагальнюємо) в парах
- ✓ «Тонкі» і «товсті» запитання
- ✓ Подвійний щоденник
- ✓ Читання з маркуванням
- ✓ Опорні слова
- ✓ Т-таблиця
- ✓ Картографування тексту
- ✓ Концептуальна таблиця
- ✓ Спитайте у автора
- ✓ Робота в парах та малих групах з дидактичними завданнями
- ✓ Ажурна пилка (мозаїка)
- ✓ Навчаючи вчуся
- ✓ Дискусія

Рефлексія, або підбиття підсумків

- ✓ Сенкан
- ✓ Кластер
- ✓ Займи позицію
- ✓ Бортовий журнал
- ✓ Таблиця «Знаємо — Хочемо дізнатись — Дізнались»
- ✓ Концептуальна таблиця
- ✓ ПМЦ («Плюс — Мінус — Цікаво»)
- ✓ Шкала думок
- ✓ ПРЕС
- ✓ Діаграма Венна
- ✓ Риб'яча кістка (фіш-бон)

ВИСНОВКИ

Вивчення запропонованої теми дозволить вам опанувати стратегії та процедури критичного мислення, що дасть змогу підвищити вашу особистісну ефективність та успішність ухвалених рішень. Ознайомлення з теорією та методикою навчання критичного мислення посилить вашу методологічну підготовку й сприятиме успішності вашої викладацької діяльності. Ви зможете цілеспрямовано моделювати емоції під час освітнього процесу, розробити власні методики навчання, засновані на теорії розвитку критичного мислення.

